

IV. FELDOLGOZÁS, KATALÓGUSÉPÍTÉS

Teljes körűen feldolgoztuk a könyvtárba újonnan beszerzett dokumentumokat, és számítógépre vittük a kölcsönzésből visszakerült, az ALEPH rendszerben nem szereplő műveket, párhuzamosan az 1986 előtti cédulakatalógusok anyagának retrospektív feldolgozásával. 2009-ben összesen 11.271 számítógépes rekordot készítettünk el, ebből 4.911 volt az újonnan feldolgozott dokumentumok (könyvek, Lieferungok, részcímes periodikák, CD-ROM-ok, DVD-k) száma. Ezt egészítették ki a retrospektív feldolgozás (kölcsönzésből visszakerült és egyéb, rekatalogizált könyvek) rekordjai (2.546), az újonnan (374), melyekhez 23.251 alkalmazott tárgyszó kapcsolódik. Jelenleg 90 db elektronikus könyv anyaga található az adatbázisunkban. Az MTAK – OTKA közös repozitóriumba (REAL) bekerült tételek egyharmadának metaadat szerkesztését projekt munkában végezték a kollégák. Ugyancsak projekt munkában készült a Magyar Digitális Képek könyvtárba bekerült anyag feldolgozása is.

Új digitális gyűjteményeket hoztunk létre Bolyai Jánosról (<http://bolyai.mtak.hu>), és Gábor Dénesről (<http://gabordenes.mtak.hu/>).

Az elmúlt évekhez hasonlóan osztályunk munkatársai a könyvtárba beérkező új dokumentumok teljes körű feldolgozásán kívül az Olvasószolgálat által átadott, kölcsönzésből visszaérkezett könyvek rekatalogizálását és számítógépre vitelét is végzik az új dokumentumok feldolgozása során adódó egyéb rekatalogizáló, javító munkák mellett. Új dokumentumtípusnak számít az elektronikus könyvek –un. e-Book-ok- feldolgozása, amit a tavalyi évben kezdtünk el, úttörő munkát is végezve e téren, mert eddig más magyar könyvtárak adatbázisaiban ezzel a dokumentumtípussal nem találkoztunk, így nekünk kellett kidolgozni a megfelelő, korrekt szabványos formát.

Osztályunk feladatai részint szaporodtak, részint összetettebbé váltak az Internet és a digitalizálás térhódítása, s ezzel összefüggésben a felhasználók igényeinek és elvárásainak fokozódása következtében. Mindez szükségessé tette munkamenetünkben, a feladatok szétosztásában a már jó ideje esedékes átszervezést: az eddigi munkamegosztást (szakozó, ill. bibliográfiai leíró csoport) megszüntettük, s 2009. szeptembertől minden munkatárs elvégzi a kézhez vett könyvvel kapcsolatos teljes feltáró munkát: a behasonlítást, a bibliográfiai leírást,

az ETO-jelzetek és a tárgyszavak elkészítését, valamint az ezekhez kapcsolódó egyébfeladatokat (sorozati rekordok, authority rekordok, utalók elkészítése). Mindezt a nyári zárva-tartás idején tartott szakmai tanfolyam előzte meg, s tulajdonképpen az utolsó negyedév a gyakorlás és a megváltozott, összetettebb feladatokkal való ismerkedés, rutinszerzés időszaka is volt.

Egy munkatársunk, Pilisiné Kuselits Hedvig, nyugdíjba ment, egy másik munkatársunk, Dancs Szabolcs pedig már az előző évben átkerült a Gyűjteményszervezési Osztály élére.

Az ő munkájukat így nélkülöznünk, és a megmaradt munkatársakkal pótolnunk kellett mindaddig, amíg ősztől két új kollégával, Zsigmond Szilviával és Szikszai Edinával nem gyarapodott az osztály. Ők ezt az utolsó negyedévet a betanulással, az állománnyal és a munkafolyamattal való ismerkedéssel töltötték.

Egy munkatársunk – Cserbák András – heti egy kutatónapján az Aleph 500-ba integrált tezaurusz fejlesztésével, karbantartásával foglalkozott.

1. A Gyűjteményfeltáró Osztály feldolgozó munkájának összesített számadatai 2009-ben

	Címleírás		Osztályozás	
	2008	2009	2008	2009
Modern könyv (mű)	3.819	4.483	3.819	4.483
Részcímes Periodika	268	353	268	353
Lieferung	1	3	1	3
E-BOOK	88	2	88	2
Authority rekord	4.916	2.980		
Rekatalogizált könyv	2.550	1.213	2.550	1.213
M86-ból átemelt, javított rekord	917	1.333	917	1.333
Alkalmazott tárgyszavak			22.141	23.251
REAL (Repozitórium) metaadatai		1 773		
MDK (Képkönyvtár) metaadatai*		592		
DVD	3	20	3	20
CD-ROM	72	52	72	52

*A Mikrofilmtár munkatársa készítette projektmunkában.

A Keleti Gyűjteményben feldolgozásra került 2117 mű (2730 könyv), 236 sorozat, s készült 431 utaló, rászámolás 36, duplum 54.

Ugyancsak a Keleti Gyűjteményben együttműködési megállapodás keretében Kovács Nándor Erik megkezdte az Iparművészeti Múzeum állományában található perzsa, arab, kisebb részben török kéziratos szórványanyag azonosítását, újrarendezését és leírását.

2. Folyóiratok feldolgozása

A 2008-nál korábbi tárgyévű folyóiratokat továbbra is a cédulakatalógusba dolgozzuk be. 2009-ben tovább bővítettük az online-katalógus FIR adatbázisát: 29 (19 külföldi, 10 magyar) új folyóirat címléírását és NPA-bejelentését végeztük el. A retrospektív konverzió keretében 1001 cím került feldolgozásra az ALEPH-ben, ebből 518 régi magyar, 483 pedig régi külföldi folyóirat volt. Összesen tehát 1.030 tétel került be az ALEPH rendszerbe 2009-ben, ennek köszönhetően immár 12.926-ra bővült az OPAC-ban is elérhető folyóiratok száma.

A Gyűjteményszervezési Osztály 278 kötetnyi részcímes folyóiratot adott át feldolgozásra. Ezek füzet-adatai a tavalyi évhez hasonlóan az érkeztetés során bekerültek az OPAC-ba is.

3. Egyéb, speciális dokumentumok feldolgozása

A Kézirattárban befejeződött Illés Endre-, Molnár Kálmán-, a Kepes Ferenc-féle gnosztikus kör kéziratos hagyatékának, Verebély László gyűjteményének, a Széchényi család hagyaték töredékének, valamint a Nobel díjas Harsányi János Cseh-Szombathy Lászlóhoz írt leveleinek a feldolgozása;

A Radnóti-hagyaték rendezése megtörtént, feldolgozása folyamatban van. A jubileumi évre elkészült a Radnóti honlap is.

Megkezdődött Péchy Blanka kéziratos hagyatékának előrendezése, pecsételése.

Folyamatos a *gyászjelentések* katalogizálása.

Feldolgozott tételek száma: 1672

Rekordok száma: 479

Katalóguslapok száma:	145
Disszertáció feldolgozás:	85
Disszertáció rekord:	85
Katalóguslap beosztás	140

Régi könyvek feldolgozása

Befejeződött az ősnymtatvány-adatbázis (ALEPH) feltöltése, 344 rekord esetében folytatódott a rekordok ellenőrzése, kiegészítése, javítása.

Folytatódott a 16. századi könyvek ALEPH- adatbázisba vitele: az év során 246 rekorddal gyarapodott az adatbázis, ami így összesen 590 rekordot tartalmaz.

A mikrofilmtári állomány feldolgozása továbbra is a Folio adatbázisban történik. 2009-ben bibliográfiai leírás készült az állományba vett 368 műről. A szerzői, lelőhely szerinti és a raktári cédulakatalógust folyamatosan építjük. 2009-ben a beosztott cédulák száma 813 db volt. Az állomány egészéről az OPAC, a régi cédulakatalógus és az olvasók számára nem elérhető Folio adatbázis együttesen ad teljes képet.